

VERMOGENSBELASTING ZOU TOCH VERGISSING ZIJN

Op de tafel van de regeringsonderhandelaars ligt wellicht ook het dossier van de vermogensbelasting. De budgettaire toestand van België is allerminst rooskleurig en er dienen structurele maatregelen genomen te worden om de openbare financiën tegen 2015 te saneren. In dit verband klinkt de roep om een vermogensbelasting steeds luider.

De invoering van een vermogensbelasting in België zou ingaan tegen een duidelijke internationale trend. Immers, de meeste (Europese) landen die ooit een vermogensbelasting hebben gekend, hebben deze inmiddels opnieuw afgeschaft. Het spreekt voor zich dat deze landen de vermogensbelasting niet zomaar hebben afgeschaft, maar daar goede redenen voor hadden.

Negatieve impact op de economische groei

Een recente studie door Asa Hansson (Lund University), toont aan dat een vermogensbelasting een negatieve invloed heeft op de economische groei van een land. De invoering van een vermogensbelasting in volle economische crisis zou België bijgevolg een belangrijk concurrentieel nadeel bezorgen ten opzichte van de ons omringende landen. Verschillende factoren kunnen de negatieve impact van een vermogensbelasting op de economische groei van een land verklaren.

Vooreerst dient vastgesteld dat kapitaal in een open economie als België zeer mobiel is. Vermogende particulieren die zich wensen te onttrekken aan een vermogensbelasting kunnen dit doen op relatief eenvoudige en legale wijze. Het volstaat te emigreren naar een land dat geen dergelijke vermogensbelasting kent. Een studie naar de impact van dergelijke emigratie voor de openbare financiën in Frankrijk door het Institut Montaigne (november 2007) toont aan dat de gevolgen van dergelijke fiscale emigratie niet mogen worden onderschat. Dergelijke emigratie leidt immers niet enkel tot een vermindering van de opbrengsten van de vermogensbelasting zelf, maar eveneens tot een minderontvangst van andere belastingen. Particulieren die België verlaten zullen niet langer inkomstenbelastingen betalen in België op hun wereldwijde inkomsten. Evenmin zullen zij nog consumeren in België zodat ook de ontvangsten uit indirecte belastingen, zoals de BTW, zullen dalen.

Zij die beslissen te emigreren zijn doorgaans niet de (niet langer actieve) renteniers, maar wel succesvolle ondernemers en dus het meest dynamische deel van de (actieve) bevolking. Dit resulteert in een onmiskenbaar verlies aan "entrepreneurship". Het feit dat deze ervaring en vaardigheden het land verlaten, heeft onmiskenbaar een belangrijke invloed op de innovatie en welvaartscreatie van een land.

De TIJD

Empirisch gegevensmateriaal toont aan dat een land dat geen vermogensbelasting kent, verhoudingsgewijze meer zelfstandigen telt dan een land dat wel een vermogensbelasting heeft. Een vermogensbelasting invoeren in België, dat al niet de reputatie heeft van toonbeeld van ondernemersvriendelijkheid, zou in dit opzicht contraproductief kunnen werken.

De ervaring in andere landen leert dat een vermogensbelasting uitermate fraudegevoelig is. Geconfronteerd met een vermogensbelasting zal de verleiding bij sommige belastingplichtigen groot zijn om bepaalde onderdelen van het vermogen weg te stoppen. Daarenboven zal de invoering van een vermogensbelasting er ook niet toe bijdragen dat de vermogens die zich nog in het buitenland bevinden, alsnog gerepatrieerd worden onder het bestaande regularisatieregime of eventueel onder een nieuwe EBA bis operatie.

Kapitaalsvernietiging

Een vermogensbelasting die louter gebaseerd is op het bezitten van een welbepaald vermogen, gaat ervan uit dat de belastingplichtige steeds over de nodige liquiditeiten beschikt om de verschuldigde vermogensbelasting te betalen. Dit veronderstelt dat het vermogen een zeker inkomen produceert, wat niet steeds het geval is. Een belastingplichtige kan er zich bijgevolg toe genoodzaakt zien om de verschuldigde vermogensbelasting te financieren uit andere bezittingen, door middel van een lening of door over te gaan tot een (gedeeltelijke) vervreemding van bepaalde vermogensbestanddelen. Evenzo veronderstelt een vermogensbelasting – en per definitie een vermogenswinstbelasting – dat een vermogen een vooraf bepaald rendement genereert, terwijl helemaal niet zeker is dat dit gelijk is aan of kleiner is dan het effectief behaalde rendement. Zo beschouwd kan een vermogensbelasting dus leiden tot kapitaalsvernietiging, wat leidt tot een feitelijke verarming van de belastingplichtige en een afname van de (toekomstige) belastbare basis. Een belasting die dergelijke effecten sorteert, is contraproductief en onrechtvaardig.

Het gevaar bestaat dat een vermogensbelasting aanleiding geeft tot een meer risicovol beleggingsgedrag, wat niet steeds in lijn zal liggen met het risicoprofiel van de betrokken belastingplichtige. De vraag is of, mede in het licht van de recente ervaringen in de financiële wereld, dergelijke stimulans voor meer risicovol beleggingsgedrag wenselijk is.

Dubbele belasting

Een vaak aangehaalde redenering luidt dat de fiscale draagkracht zich verplaatst heeft van de bevolkingsgroep van werkende burgers naar de steeds groter wordende groep van niet-actieve vermogende burgers. Deze vaststelling zou rechtvaardigen dat het vermogen, en in het bijzonder kapitaal, zwaarder wordt belast. Deze redenering gaat er echter aan voorbij dat deze vermogens vaak werden opgebouwd uit inkomen uit arbeid, waarbij dit inkomen reeds werd belast. Met de invoering van een vermogensbelasting wil men deze inkomsten nogmaals belasten, wat door de betrokkenen op zijn minst als onrechtvaardig kan worden aangevoeld.

De TIJD

Het is duidelijk dat er ingrijpende maatregelen nodig zijn om op termijn tot een budgettair evenwicht te komen. Populistische maatregelen zoals de invoering van een vermogensbelasting zijn dan ook af te raden.

Philippe Hinnekens
Eubelius Advocaten

Jozef Lievens
Eubelius Advocaten
Gedelegeerd-bestuurder Instituut voor het Familiebedrijf
Prof HU Brussel